

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9CoCsp/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220203452
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1220203452.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. - Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený advokátom JUDr. Felix Neupauer, Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, proti žalovanému: M. D., nar. XX.XX.XXXX, D. XXXX/XX, K., o zaplatenie 57,30 € s prísl, s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 10Csp/83/2020 - 26 zo dňa 16. februára 2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a o trovách rozhodol tak, že žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd rozhodol vec ako drobný spor (spotrebiteľský spor do 1000 €) a dňa 16.02.2020 verejne vyhlásil rozsudok. V žalobe žalobca uviedol, že sporové strany dňa 25.10.2017 uzavreli Poistnú zmluvu na dobu neurčitú. Žalobca a žalovaný si v zmysle poistnej zmluvy dohodli spôsob platenia ročného poistného štvrťročne, avšak žalovaný porušil túto svoju zmluvne dohodnutú povinnosť. Poistenie za poistné obdobie sa stalo splatným dňa 27.01.2018. V zmysle § 9 ods. 1 a 2, § 9 ods. 4 a § 11 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti zaniká okamihom, keď nastala skutočnosť uvedená v ods. 1 §9 a tiež nezaplatením poistného alebo jeho časti v zákonnej jednomesačnej lehote. Na základe uvedeného má poisťovateľ nárok na poistné od 27.08.2018 vo výške 57,30 €. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením poistného, preto si žalobca zároveň uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5% ročne od 15.05.2018. Súd uznesením zo dňa 29.07.2020 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní doplnil žalobu o riadne skutkové zdôvodnenie žalovaného návrhu vrátane výšky žalovanej pohľadávky a doručil súdu aj poistnú zmluvu, ktorá v spise ako dôkaz absentovala. Uznesenie bolo žalobcovi dňa 17.08.2020 riadne doručené, avšak žalobca naň nereagoval.

1.2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 157 ods. 1, § 177 ods. 1 písm. a), § 132 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 215 ods. 1, § 217 ods. 1 C.s.p., § 788 ods.1, § 801 ods. 2, § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z. z., keď mal zo spisového materiálu za to, žalobe nie je možné vyhovieť. Žalobca si nespĺnil svoju elementárnu zákonnú povinnosť riadne skutkovo zdôvodniť žalobný návrh, teda úplne a pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, zdôvodniť výšku žalovanej pohľadávky ako aj pripojiť k žalobe rozhodujúci ním uvedený dôkaz, ktorým je poistná zmluva. Súdu neboli známe podstatné náležitosti poistnej zmluvy, najmä výška ročného poistného, výška splátok, splatnosť jednotlivých splátok, konkretizácia dôvodu zániku poistného ako aj výpočet poistného do zániku poistenia. Nie je mu tiež zrejmé, kedy sa žalovaný dostal do omeškania a s ktorou splátkou poistného. Súd nie je povinný zisťovať tieto skutočnosti z listín priložených k žalobe a pátrať tak po

informáciách, ktoré žalobný nárok podporujú, prípadne ho nepotvrdzujú. Žalobca nereagoval na výzvu súdu, ktorou bol požiadaný o zjednanie nápravy. Absencia riadneho skutkového zdôvodnenia žaloby znamená aj zmarenie prípadného uplatnenia prostriedkov procesnej obrany zo strany žalovaného. V konečnom dôsledku však znamená stratu sporu pre neunesenie dôkazného bremena. Súd nemal nárok žalobcu za preukázaný, preto žalobu zamietol v celom rozsahu pre neunesenie dôkazného bremena.

2. Rozsudok odvolaním v zákonom stanovenej lehote a to v celom rozsahu napadol žalobca, ktorým navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a to z dôvodov, že podľa § 365 ods. 1 písm. a) , b) , d) , f) , h) C.s.p. Uviedol, že spolu so žalobou predložil poisťku č. XXXXXXXXXXXX a oznámenie o zániku poisťnej zmluvy. Poisťka je pritom legálny dokument so zákonnou definíciou a významom identifikovaným právnym poriadkom podľa ustanovenia § 791 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na vyššie uvedené sa nedá súhlasiť so záverom súdu, že k tvrdeniu o záväzkovom vzťahu žalobca nepredložil rozhodujúci dôkaz, keď predložil vydanú poisťku žalovanému, ktorá spolu s ostatnými dôkazmi dokladá tvrdenia v žalobe. Zánik poistenia zanikol z dôvodu neplatenia poisťného zo strany žalovaného, žalobca mohol preukázať len dátumom, ku ktorému eviduje zánik poistenia, nemal možnosť preukázať, že žalovaný mu neplatil poisťné. V tejto súvislosti poukázala na tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. od účastníka sporového konania nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Dôkazné bremeno v tejto časti malo byť prenesené na žalovaného. Žalobca mal za to, že súd v rozpore s čl. 15 C.s.p. posúdil žalobný návrh spolu s predloženými dôkazmi ako nepreukázaný naproti absolútnej nečinnosti žalovaného, ktorý na žalobu vôbec nereagoval, neposkytol jediné tvrdenie či popretie akýchkoľvek skutočností, počas celého konania bol nečinný a oproti žalobcovi si nespĺnil ani bremeno tvrdenia, nehovoriac o unesení bremena dokazovania. Nakoľko žalovanému bola doručená žaloba spolu s prílohami, spolu s výzvou, aby sa k žalobe vyjadril, žalovaný na výzvu nijakým spôsobom nereagoval, a teda nespochybnil existenciu poisťnej zmluvy ani žiadne tvrdenia uvedené v žalobe. Žalobca má za to, že žalovaný nijakým spôsobom nespochybnil tvrdenia žalobcu o existencii nároku žalobcu ani o výške nedoplatku na poisťnom, všetky tieto tvrdenia mal súd považovať za nesporné. Žalobca tiež dal v odvolaní do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/180/2018 zo dňa 26.07.2018 v obdobnej veci, v ktorom sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu, zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie, nakoľko mal za to, že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z vyššie uvedeného uznesenia vyplýva, že súd v danej veci rozhodol postupom podľa § 297 písm. b/ C.s.p., avšak podľa tohto ustanovenia možno postupovať iba za predpokladu, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné. Ak súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobca podľa neho uplatnený nárok nepreukázal vychádzal z toho, že skutkové tvrdenia strán sú sporné. Ak mal súd za to, že žalobca uplatnený nárok nepreukázal, mal nariadiť vo veci pojednávanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že je nutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušiť, keďže postupom prvoinštančného súdu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

5. Podľa § 149 C.s.p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

5.1. Podľa § 150 ods. 1 C.s.p., strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

5.2. Podľa § 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5.3. Podľa § 181 ods. 2 C.s.p., po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

5.4. Podľa § 297 písm. b) C.s.p., súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-€.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému bola výzva na vyjadrenie k žalobe s procesným poučením doručená dňa 18.01.2021. Žalovaný však na predmetnú výzvu nereagoval a k žalobe sa nijakým spôsobom nevyjadril, t. j. v spore zostal pasívny. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových tvrdení žalobcu a dôkazov predložených žalobcom, ktoré posúdil tak, že skutkové tvrdenia žalobcu boli podľa súdu prvej inštancie sporné a vyhodnotil dôkazy tak, že žalobca neunesol dôkazné bremeno.

7. Odvolací súd uvádza, že skôr ako súd v sporovom konaní pristúpi k vykonávaniu dôkazov identifikuje, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné a ktoré sú nesporné. Táto klasifikácia má pre ďalší procesný postup súdu zásadný význam. Ak sú skutkové tvrdenia sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Identifikácia, či je skutkové tvrdenie strany sporné alebo nesporné, sa vykonáva podľa toho, či bolo tvrdenie účinné popreté protistranou. Iba účinne popreté skutkové tvrdenie sa považuje za nesporné. Nespornosť je daná buď de facto alebo de iure. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo, ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenie. De iure je skutkové tvrdenie nesporné, ak sa aplikuje domnienka uvedená v § 151 ods. 1 C.s.p. Podľa tejto domnienky platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec (ak sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila), alebo ak ho síce poprela, avšak neúčinne. (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 573).

7.1. Odvolací súd má teda za to, že žalovaný výslovne skutkové tvrdenia žalobcu v žalobe nepoprel ani nespochybnil, zostal v spore pasívny, preto nastúpili účinky právnej domnienky uvedenej v § 151 ods. 1 C.s.p., t. j. skutkové tvrdenia uvedené v žalobe žalobcom sú nesporné. V rozpore s uvedenou domnienkou súd prvej inštancie vyhodnotil skutkové tvrdenia žalobcu ako sporné. Je neprípustné, aby súd prvej inštancie bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobcu žalovaným, tieto sám vlastnou činnosťou spochybňoval bez toho, žeby vykonal riadne dokazovania na pojednávaní. Nakoľko súd prvej inštancie nepostupoval vyššie uvedeným spôsobom a neriadil sa ustanovením § 151 ods. 1 C.s.p., je nepochybne jeho postup nepredvídateľný a prekvapivý, čo je v rozpore s právom sporovej strany na spravodlivý súdny proces.

8. Súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozsudkom bez toho, aby nariadil pojednávanie. Pojednávanie nenariadoval podľa ustanovenia § 177 ods. 1 písm. a) C.s.p. Už tu sa súd prvej inštancie dopustil chyby v aplikácii príslušného zákonného ustanovenia, nakoľko ide o spotrebiteľský spor a zákon obsahuje osobitú úpravu prípadov, keď nie je potrebné nariadovať pojednávanie v spotrebiteľských sporoch a to v ustanovení § 297 písm. b). Súd prvej inštancie iba poukázal na dané ustanovenie pokiaľ ide o výšku sumy drobného sporu, pri ktorej nie je potrebné nariadovať pojednávanie. Odvolací súd je názoru, že výkladové pravidlá právnych noriem stanovujú, že špecifická úprava má prednosť pred všeobecnou úpravou.

8.1. Aj napriek tomu, že súd v odôvodnení uviedol nesprávne ustanovenie zákona, ide o obdobné formulácie líšiace sa vo výške sumy drobného sporu. Súd prvej inštancie však nevzal do úvahy, že ustanovenie § 297 písm. b), ako aj ustanovenie § 177 ods. 1 písm. a) C.s.p. sú použiteľné len vtedy, ak skutkové tvrdenia strán nie sú sporné. Podľa citovaných zákonných ustanovení súd môže vec rozhodnúť a prejednať bez nariadenia pojednávania len za podmienky, že bol náležite zistený skutkový stav veci na základe stranami predložených listín, lebo nimi bolo preukázané všetky medzi stranami sporné skutkové okolnosti, významné pre posúdenie veci. Ak je podmienkou nenariadenia pojednávania skutočnosť, že skutkové tvrdenia nie sú sporné, vyjadruje tým požiadavku, aby súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení strán sporu, ktoré neboli žalovaným výslovne popreté, z iného dôkazu ako listín predložených stranami, ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými, resp. nespornými tvrdeniami, a nimi predloženými listinami náležite preukázané a že teda podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie nebude nespĺnená povinnosť tvrdenia alebo neunesenie dôkazného bremena. Ak sa ukáže, že strana doteraz nespĺnila svoju povinnosť tvrdenia, teda že žalobca neuviedol všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedol neúplne alebo nenavrhol dôkazy potrebné na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie významné, musí súd prvej inštancie, aj keby išlo o spor podľa ustanovenia § 297 písm. b) C.s.p., vždy nariadiť pojednávanie, pretože si musí splniť obligatórnu povinnosť v zmysle § 181 ods. 2 C.s.p. informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností.

Súd prvej inštancie tým, že fakticky nevychádzal z nespornosti skutkových tvrdení strán, uprel resp. nevytvoril žalobcovi procesnú možnosť kontradiktórne sa vyjadriť (z hľadiska meritórneho výsledku konania) k relevantným skutkovým tvrdeniam, o pravdivosti ktorých nadobudol súd prvej inštancie dôvodnú pochybnosť a zmaril tak možnosť aktívnej účasti žalobcu v konaní, čím mu odňal možnosť konať pred súdom (pozri aj uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/347/2018, uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/40/2018, 6Co/180/2018).

9. Vyššie uvedené pochybenia súdu prvej inštancie sú z procesného hľadiska nenapraviteľné v odvolacom konaní a korekciu porušených procesných práv žalobcu možno v odvolacom konaní docieľiť len zrušením takéhoto rozsudku, preto nezostalo odvolaciemu súdu iné riešenie ako napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušiť a s odkazom na ustanovenie § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, kde bude úlohou súdu prvej inštancie zohľadniť, že pokiaľ žalovaný právne účinným spôsobom nepoprel, resp. nespochybnil skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, je potrebné z týchto vychádzať podľa § 186 ods. 2 C.s.p. a ak súd prvej inštancie usúdi, že sú pochybnosti o pravdivosti tvrdení žalobcu nariadi vo veci pojednávanie, kde podľa § 181 ods. 2 určí, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné.

10. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie ako o trovách prvoinštančného tak i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).